

NEJVYŠŠÍ SOUD

Mgr. Petr TOMÍČEK
vedoucí oddělení styku s veřejností

Brno, 17. 3. 2022
sp. zn. Zin 35/2022

P. N.
trvale bytem
XY,
XY
t. č. P.O.BOX 1,
789 53 Mírov

Poskytnutí informace podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „informační zákon“)

Vážený pane N.,

Nejvyšší soud jako povinný subjekt podle § 2 odst. 1 informačního zákona obdržel dne 3. 3. 2022 Vaši žádost o poskytnutí informace sp. zn. Zin 35/2022 (dále jen „projednávaná žádost“), v následujícím znění (přepis písemné žádosti):

„1. Žadatel dle zákona o svobodném přístupu k informacím č. 106/1999 Sb. (dále jen INFZ) požaduje přímé poskytnutí následujících informací ve smyslu ustanovení § 6/2 INFZ:

2. V Trestní řád komentář od JUDr. Šámal a spol. byly u ustanovení § 25 tr. ř. publikovány judikáty R 12/1972 a R 7/1984-I., které se zabývají podmínkou odnětí a přikázání věci, specificky že musí dojít k „vyloučení všech soudců příslušného soudu.“ Prosím o spisovou značku a rozhodující soud u těchto judikátů. Zároveň prosím o sdělení (je-li to možné), zda byly tyto judikáty překonány rozhodnutím velkého senátu, a pokud ano, pak jaké spisové značky a judikatorního označení?

K projednávané žádosti povinný subjekt sděluje, že se v případě judikátu R 12/1972 jedná o stanovisko Trestního kolegia Nejvyššího soudu ČSSR, sp. zn. Tpjf 71/71, v případě judikátu R 7/1984 se jedná o rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR sp. zn. Ndv 3/83. Povinný subjekt opětovně oceňuje uvedení místa citace judikátu (konkrétního ustanovení) v uvedeném komentáři přímo v textu žádosti. Právě díky tomu takto mohl i zpětně zkontrolovat (porovnáním s citací v komentáři), že se skutečně jedná o zájmová rozhodnutí.

K závěrečnému dotazu projednávané žádosti, zda může být v rámci řízení podle informačního zákona odpovězeno (vyhodnoceno), jestli konkrétní soudní rozhodnutí nebyla tzv. překonána, povinný subjekt setrvává na vyjádření uvedeném např. v rámci řízení k jedné z Vašich předchozích žádostí o informace sp. zn. Zin 163/2020, že předmětnou skutečnost nemůže hodnotit a takovou žádost by musel odmítnout jako dotaz na názor podle § 2 odst. 4 informačního zákona. Povinný subjekt tedy opakovaně sděluje, že nemůže provádět jakýkoli další výklad rozhodnutí Nejvyššího soudu (či jiných soudů), nebo vyhledávat další „navazující“ judikaturu, která by konkrétní rozhodnutí dále rozvíjela (nebo je překonala). Tímto postupem by překračoval rámec „prostého“ poskytování existujících informací podle informačního zákona.

Výše popsaná situace však v případě projednávané žádosti nenastala – samotný požadavek jste formuloval jako „obecný“ dotaz na možnosti Nejvyššího soudu (viz formulace „*je-li to možné*“). Povinný subjekt tak dospěl k závěru, že je tento požadavek možné kladně vyřídit tímto (byť ve své podstatě negativním) sdělením.

Nejvyšší soud systematicky neeviduje případy, kdy došlo k „překonání“ jeho dřívějších rozhodnutí. Povinný subjekt v roli povinného subjektu podle informačního zákona **nemůže zasahovat do rozhodovací činnosti soudů** a vyslovovat se k aplikovatelnosti dřívějších rozhodnutí či aktivně vyhledávat dotčenou judikaturu jak Nejvyššího soudu, tak i ostatních soudů. Pokud by tedy správa Nejvyššího soudu, která je příslušná k vyřizování žádostí podle informačního zákona, odpověděla na dotazy týkající se rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu (či jiných soudů) či výkladu právních norem, nepřípustně by tím zasáhla do nezávislého soudního rozhodování, neboť k zodpovězení těchto otázek je v rámci Nejvyššího soudu oprávněno pouze to rozhodovací těleso (např. senát), které je podle rozvrhu práce příslušné k rozhodování konkrétní věci spadající do jurisdikce Nejvyššího soudu. Je tedy třeba znovu zrekapitulovat, že Nejvyšší soud jako povinný subjekt není kompetentní osobou k poskytování právních rad. Informační zákon nestanovuje povinnost „*vyjadřovat názory povinného subjektu k určité problematice*“. Osoby, které poskytují právní rady, resp. jsou k tomu způsobilé, jsou předmětem zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

Povinný subjekt dodává, že **tato ustálená rozhodovací praxe** (odmítání žádostí o rešerše rozhodovací činnosti Nejvyššího soudu či odmítání žádostí o právní rady) **byla potvrzena i ze strany odvolacího orgánu**. K tomu viz např. rozhodnutí ze dne 4. srpna 2020, č. j. UOOU-03164/20-3, v němž je uvedeno mj. následující (zvýraznění doplněno): „*Je zde tedy třeba aplikovat ustanovení § 2 odst. 4 zákona č. 106/1999 Sb., které stanoví, že se „povinnost poskytovat informace netýká dotazů na názory, budoucí rozhodnutí a vytváření nových informací.“ /.../ Jestliže se žádost o informace týká názoru povinného subjektu na určitou záležitost, který má povinný subjekt teprve zaujmout, pak se judikatura shoduje, že je zcela namístě takovou žádost odmítnout s odkazem na § 2 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím. /.../ Pokud tedy povinný subjekt vyhodnotil, že se jedná o poskytování právní rady či vysvětlení konkrétní právní kauzy, což povinnému subjektu nepřísluší, jedná se o správný právní názor.*“

Poučení: Proti způsobu vyřízení žádosti můžete podle § 16a odst. 1 informačního zákona podat stížnost do 30 dnů od doručení. Stížnost se podává přímo k povinnému subjektu, který řízení k projednávané žádosti vedl v prvním stupni.

S pozdravem

Mgr. Petr Tomíček
vedoucí oddělení styku s veřejností,
pověřený vyřizováním žádostí podle informačního zákona